

ב"ה

פרשת תרומה

"ועשו ארון... אמתיים וחצי ארכו ואמה וחצי רחבו
ואמה וחצי קומתו" (שמות כ"ה י')

הלוחות בצורת חצי עיגול מלמעלה – היפך דברי הגמרא!

מקומם הקבוע של הלוחות הוא – בארון, כמו שכתוב "אין בארון רק שני לוחות האבנים
גו". ותכלית השלימות שבזה – כאשר הלוחות היו בארון בתוך בית המקדש, לאחרי
שבני ישראל הגיעו "אל המונחה ואל הנחלה", כי כאשר הלוחות היו בארון כפי שהיה
במשכן (לא בארון שעשה משה כו'), היה זה באופן של עראי וכו'.

וגם לאחרי חורבן בית במקדש נשארו הלוחות בארון באופן של קביעות – כמו שכתב
הרמב"ם^[1] ש"בעת שבנה שלמה המלך את הבית וידע שסופו ליחרב, בנה בו מקום לגנוז
בו הארון למטה במטמוניות עמוקות ועקלקלות, ויאשיהו המלך צוה וגנזו במקום שבנה
שלמה כו". וגם להדעה שהארון נלקח בגלות כו' – הרי גם עתה נמצאים שם הלוחות
באופן של קביעות וכו'.

והנה, ידוע הכלל שלא ברא הקב"ה בעולמו דבר אחד לבטלה, ובפרט כאשר מדובר
אודות עניני קדושה. ועל פי זה מובן שהלוחות היו ממלאים את כל חלל הארון, באופן
שלא נשאר מקום פנוי ומקום ריק, כי אם היה נשאר מקום ריק, הרי מקום זה הוא לבטלה

חס ושלום, ועל דרך שמצינו שכלי שרת מקדשים כשהם מלאים דוקא.

וכמפורש בגמרא^[2] "ארון שעשה משה אמתיים וחצי ארכו ואמה וחצי רחבו ואמה וחצי קומתו באמה בת ששה טפחים, והלוחות ארכן ששה ורחבן ששה ועוביין שלשה, מונחות כנגד ארכו של ארון, כמה לוחות אוכלות בארון כו', פירנסת ארון לארכו צא ופרנס ארון לרחבו, כמה לוחות אוכלות בארון ששה טפחים וכו'" – זאת אומרת, שעל פי חשבון הגמרא היה הארון מלא באופן שלא היה בו מקום פנוי.

ועל פי זה הרי בהכרח לומר שכל אחד מהלוחות היה **ריבוע** של ששה טפחים על ששה טפחים, ואי אפשר לומר שקצהו העליון של הלוחות היה בצורת חצי עיגול, כי אז יוצא שמלמטה היה אמנם הארון מלא לגמרי, אבל מלמעלה נשאר מקום פנוי, בגלל הצורה דחצי עיגול – וזה **היפך** משמעות הגמרא.

ולפלא הכי גדול – שישנם כמה וכמה מוסדות וארגונים שמציירים ב"סמל" שלהם את הלוחות בצורת חצי עיגול מלמעלה – היפך דברי הגמרא!

והמדובר גם אודות מוסדות חינוך שמחנכים ילדי ישראל על טהרת הקודש – הנה מבלי הבט על זה שתכלית כוונת המוסד היא להגן על הילדים מפני השפעה מחוץ כו', ולפעול עליהם שהנהגתם תהיה באופן ד"כל מעשיך יהיו לשם שמים" ו"בכל דרכיך דעהו", ועל אחת כמה וכמה בנוגע ללימוד התורה וכו', אף על פי כן, כאשר הם מציירים את הלוחות (על גבי טפסים השייכים למוסד, פנקסי קבלות וכו'), שבהם כלולים כל עניני התורה כולה, כמבואר בירושלמי על הפסוק "מזה ומזה הם כתובים", שבלוחות "כתובים" כל עניני התורה כולה, אפילו מה שתלמיד ותיק עתיד לחדש – הרי הם מציירים זאת באופן הפכי מדברי הגמרא!

וכאמור לעיל שעל פי דברי הגמרא בהכרח לומר שצורת הלוחות היתה באופן של ריבוע

(ולא חצי עיגול מלמעלה) – וזהו ענין המפורש בגמרא מסכת בבא בתרא, שהיא בין שבעת המסכתות הנלמדות בישיבות!

ישנו רב מסויים בבאר-שבע – לא חסיד חב"ד – שפרסם לאחרונה ספר, ובו מבאר גם אודות צורת הלוחות – שעל פי דברי הגמרא במסכת בבא בתרא, בהכרח לומר שהלוחות היו מרובעות, ולא בצורת חצי עיגול ומסיים שלפלא בעיניו מדוע מציירים בכל מקום את הלוחות בצורת חצי עיגול, ולא כפי דברי הגמרא במסכת בבא בתרא!

והטענה הידועה שלא רוצים להוציא לעז על הראשונים – מאחר שמוסד זה קיים כבר כמה וכמה שנים, וכך ציירו את הלוחות במשך כל הזמן כו' – הנה טענה זו אין לה מקום כלל כאשר מדובר אודות ענין שנוגע לחינוך ילדי ישראל!

דהנה, כאשר הילד מקבל תעודה מזמן לזמן, ובה מופיע ציור הלוחות בצורת חצי עיגול מלמעלה, מתקבל אצלו ללא כל ספק שכן היתה צורת הלוחות. ואחר כך כאשר ילמד את הגמרא הנ"ל, יווכח שמה שהונח אצלו בפשטות כתוצאה מהלימוד במוסד זה, הרי זה היפך פשטות הגמרא! וכתוצאה מזה – הרי הוא מאבד את כל האימון במלמד ומחנך שלו. גם כאשר ילמדו עמו דבר אמיתי מתחילתו ועד סופו!

ולכן, בהכרח לתקן ענין זה, ואין לחשוב שזהו דבר של מה בכך, כי אפילו כאשר מדובר אודות דבר קטן נאמר אל תהי בז לקטנות, ועל אחת כמה וכמה כאשר מדובר אודות ענין הקשור עם הלוחות, שהם יסוד כל התורה כולה!

ובפרט שבענין זה ישנו דבר נוסף:

מקור ציור הלוחות בצורת חצי עיגול נלקח מאומות העולם, וציור זה הוא היפך דברי הגמרא. ואם כן, כאשר מציירים את הלוחות בצורת חצי עיגול – הרי מעדיפים את גירסת

אומות העולם על דברי הגמרא!

ויהי רצון שמכאן ולהבא יתקנו ענין זה ובפרט שתיקון הדבר אינו כרוך עם קושי מיוחד, כי הרי מידי פעם מדפיסים טפסים הנ"ל, וכשם שאפשר לשנות את שמו של ה"פרעזידענט" של המוסד וכו' [ועד ששוכחים לגמרי מה"פרעזידענט" הקודם, ורק במקרים היוצאים מן הכלל משאירים לו איזה תואר כבוד!] – כמו כן אפשר לשנות את ציור הלוחות, היינו, שבמקום צורת חצי עיגול, יהיו הלוחות מצויירים בצורת ריבוע.

(משיחת יום שמחת תורה תשמ"ב תו"מ ח"א עמ' 275 ואילך)

[1]. הל' ביהב"ה רפ"ד.

[2]. ב"ב יד, א.